

FÓKUSZPONT

IRÁN SZIGORÍT ÉS FEGYVERREL
VÉDEKEZIK A MIGRÁCIÓ ELLEN

Előbb Afganisztán szovjet megszállása, majd a tálib hatalomátvétel, valamint a gazdasági nehézségek és a politikai üldöztetés miatt milliók érkeztek az elmúlt ötven évben Iránba. Mára jelenlétük túlzottan nagy terhet jelent az állam és a társadalom számára. Teherán ezért jelentős szigorítások bevezetéséről döntött. A keleti határ védelmével kapcsolatban széleskörű konszenzus alakult ki a különböző politikai irányzatok és társadalmi csoportok között.

Negyvenen élhették túl az iráni határőrök támadását, akik október 14-én éjjel Szisztán és Beludzsisztán tartományban [csaptak le](#) 300, az afgán–iráni határon átlépő irreguláris migránsra – állítja a Halvash iráni emberi jogi szervezet. A főként Irán legelmaradottabb, délkeleti tartományában élő beludzs etnikai kisebbség jogi helyzetének javításáért küzdő szervezet úgy értesült, a Szaraván határmenti település közelében végrehajtott akcióban több mint kétszáz embert lőttek le.

A támadást követően az ENSZ és a tálib kormányzat is [felszólította](#) az iráni kormányt a rajtaütés körülményeinek a kivizsgálására. Haszan Kázemi Qomi, Irán kabuli nagykövete és különmegbízottja [visszautasította](#) a szándékos emberölésre vonatkozó vádakot, ugyanakkor kijelentette, minden országnak jogában áll megakadályozni a területére történő illegális belépést. A hírek szerint a határőrök erőszakos fellépése ellenére Afganisztán Nimruz tartományából továbbra is rengetegen próbálnak [átjutni](#) ezen a határszakaszon Irán területére.

Hivatalos statisztikai adatok híján az Iránban élő afgánok pontos száma jelenleg is [heves vita](#) tárgyát képezi a közbeszédben. Konzervatív becslé-

sek szerint lélekszámuk 5 millió körüli, ám sokan úgy vélik, hogy a tényleges szám ennek akár a duplája is lehet, vagyis a közel 90 milliós Irán lakosságának akár az egytizedét is afgán állampolgárok tehetik ki. Az iráni közösségimédia-felületeken terjedő híresztelések gyakran 15 millió afgán jelenlétével riogatnak.

Az afgán menekültek és migránsok tartósan magas száma belpolitikai és biztonsági kihívások elé állítja az iráni kormányt. A társadalom széles rétegeinek meggyőződése szerint az afgánok felelőssé tehetőek a terjedő kábítószerkereskedelemért és a megnövekedett terrorfenyegetettségért, állami ellátásuk és támogatásuk pedig túlzott pénzügyi terhet ró az egyébként is szigorú szankciók által sújtott iráni gazdaságra.

Az iráni parlament jelenleg több olyan [törvénytervezetet](#) is tárgyal, amelyek az afgán állampolgárokat az önkéntes hazatérésre ösztönzik. Terítéken van egy olyan javaslat is, ami közigazgatási egységeként az ott élő és dolgozó összlakosság 3%-ában maximalizálja az afgánok arányát. Az iráni képviselők várhatóan azt a rendelkezést is megszavazzák, ami előirányozza a külföldiek számának hosszú távú és több lépcsőben történő, éves szintű 10%-os csökkentését.

A kitoloncolások felgyorsuló üteme várhatóan további feszültséget és akár konfliktust is fog okozni az iráni–afgán kapcsolatokban. A két ország viszonyát ráadásul az ellenőrizetlen migrációval járó biztonsági kockázatok mellett a szintén súlyos nemzetbiztonsági kérdéseket felvető vízviták is mérgezik.